

ตัวอย่างการตอบข้อหาหรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕

เรื่องที่ ๒ หน่วยงานที่ขอหารือ: กรมบัญชีกลาง

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๕ (๕) และมาตรา ๒๔

ข้อหารือ

กรมบัญชีกลางแจ้งว่า รัฐมนตรีกระทรวงการคลังได้ลงนามในกฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๗/๑ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๗/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินการเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยกฎกระทรวงทั้งสองฉบับมีสาระสำคัญเพื่อขยายเพดานวงเงินบำเหน็จดำรงชีพให้แก่ผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป โดยแก้ไขจากเดิมเป็นให้ขอรับได้ในอัตรา ๑๕ เท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับแต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หากผู้รับบำนาญได้เคยขอบำเหน็จดำรงชีพไปแล้วให้ขอรับได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบตามสิทธิ แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ในกรณีที่ได้มีการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินไปแล้วให้จ่ายบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้รับบำนาญตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน กรมบัญชีกลางจึงขอหารือว่าหากจะขอให้สถาบันการเงินจัดส่งข้อมูลยอดหนี้คงเหลือของผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในกรณีที่ได้มีการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินไปแล้วจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และหากไม่สามารถดำเนินการได้จะมีวิธีดำเนินการอย่างไรให้สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องสามารถส่งยอดหนี้คงเหลือให้กรมบัญชีกลางโดยไม่เป็นการขัดกับกฎหมาย

ความเห็นคณะกรรมการฯ

ได้พิจารณาเรื่องหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกรมบัญชีกลางและพิจารณาจากข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วได้เห็นว่า กรมบัญชีกลางมีความประสงค์จะขอให้สถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ จำนวน ๑๓ แห่งทั้งที่เป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐและธนาคารพาณิชย์เอกชนที่ทำข้อตกลงกับกรมบัญชีกลางเกี่ยวกับการให้สินเชื่อแก่ข้าราชการบำนาญโดยนำสิทธิการรับบำเหน็จตกทอดเป็นหลักประกันจัดส่งข้อมูลยอดหนี้คงเหลือของผู้รับบำนาญซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เพื่อที่กรมบัญชีกลางจะนำไปใช้ในการคำนวณเงินบำเหน็จดำรงชีพให้ผู้รับบำนาญกลุ่มดังกล่าว แต่ประสบอุปสรรคว่าสถาบันการเงินที่กรมบัญชีกลางประสงค์จะขอข้อมูลมีความกังวลว่า จะสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่กรมบัญชีกลางได้หรือไม่

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น จึงไม่อาจใช้บังคับกับกรณีที่กรมบัญชีกลางจะขอให้สถาบันการเงินที่เป็นเอกชนจัดส่งข้อมูลให้ได้ ทั้งนี้ สำหรับข้อมูลยอดหนี้คงเหลือของผู้รับบำนาญที่อยู่ในความครอบครองของสถาบันการเงินของรัฐ นั้น เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างไรก็ดี สถาบันการเงินของรัฐซึ่งจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้อาจเปิดเผยข้อมูลตามที่ขอหารือแก่กรมบัญชีกลาง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการคำนวณเงินบำเหน็จดำรงชีพให้ผู้รับบำนาญได้ เนื่องจากการใช้ข้อมูลตามที่หารือเป็นการใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่ผู้รับบำนาญซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยตรง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่

เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามนัยมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

อย่างไรก็ดี คณะอนุกรรมการฯ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. สำหรับสถาบันการเงินเอกชนกรมบัญชีกลางควรทำความเข้าใจว่าการส่งข้อมูลยอดหนี้คงเหลือของผู้รับบำนาญตามข้อหาหรือให้กับกรมบัญชีกลางนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์โดยตรงของผู้รับบำนาญ ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และไม่ถือว่าเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร โดยเทียบเคียงกับหลักการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

๒. กรมบัญชีกลางอาจกำหนดไว้ในแบบคำขอรับบำนาญหรือคำร้องชี้แจงโดยกำหนดให้ผู้รับบำนาญต้องนำข้อมูลยอดหนี้คงเหลือมาแสดงต่อส่วนราชการผู้เบิก หรือให้ผู้รับบำนาญทำหนังสือยินยอมให้กรมบัญชีกลางสามารถขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจากธนาคารพาณิชย์ผู้ให้กู้ได้ ทั้งนี้ ตามที่กรมบัญชีกลางจะพิจารณาเห็นสมควร